

УДК 378.14

Наталя Зварич, к.т.н., доц., Тетяна Вітенько, д.т.н., проф., Оксана Лясота, к.т.н., доц.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ СУЧАСНОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

Natalya Zvarych, Ph.D., Assoc. Prof., Tetyana Vitenko, Dr., Prof., Oksana Lyasota, Ph.D., Assoc. Prof.

ECOLOGIZATION OF MODERN TECHNICAL EDUCATION

Антропогенне навантаження на навколишнє природне середовище в Україні у кілька разів перевищує відповідні показники у розвинутих країнах світу. Одною з основних причин екологічних проблем України є недостатнє розуміння в суспільстві пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг сталого розвитку. Врахування майбутнього впливу на довкілля на етапі планування політик, планів і програм розвитку не є законодавчо обов'язковим в Україні на відміну від законодавства ЄС. Природоохоронні аспекти не мають широкого відображення в галузевих економічних політиках. Впровадження новітніх екологічно чистих технологій та поширення найкращого досвіду є дуже повільними.

Взятий Україною курс на європейську інтеграції, членство в СОТ поставив перед Україною необхідність реалізації політики сталого розвитку, орієнтованої на зміну нестійких моделей виробництва і споживання на екологічно чисті моделі. Освіта та наукове забезпечення є одними з головних інструментів реалізації національної політики. Стратегічними напрямками розвитку освіти в Україні України в першій половині ХХІ століття є реформування системи освіти на основі філософії «людиноцентризму» як стратегії національної освіти; оновлення законодавчо-нормативної бази системи освіти, адекватної вимогам часу; модернізація структури, змісту й організації освіти на засадах компетентнісного підходу, переорієнтації змісту освіти на цілі сталого розвитку.

Реалізація національної екологічної політики передбачає подальше розроблення методологічних основ та запровадження безперервної екологічної освіти та таких її складових, як екологічна освіта для сталого розвитку, програми екологічної освіти в рамках державних освітніх програм для вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації, програми післядипломної освіти та курсової перепідготовки фахівців. Поширення міжнародних зв'язків для спільного розв'язання екологічних проблем, обміну інформацією, знаннями та досвідом також сприяє формуванню свідомого громадянського суспільства на засадах сталого розвитку.

Модернізація технічної освіти та її інноваційний розвиток відповідно до світових стандартів сприятиме істотному зростанню інтелектуального, культурного, духовно-морального потенціалу суспільства та особистості та позитивним змінам в соціально-економічному та політичному житті країни. Саме переорієнтація сучасної технічної освіти дозволить вирішувати проблеми раціоналізації та оптимізації природокористування та технологічного переоснащення виробництва, а саме: енергозбереження та розвитку альтернативних джерел енергії; зменшення питомого споживання природних ресурсів на одиницю виробленої продукції; удосконалення технологій очищення атмосферного повітря, водних об'єктів, мінімізації утворення відходів; розроблення нових нормативів якості навколишнього природного середовища, розвитку технологій промислового та сільськогосподарського виробництва, що унеможливають або зменшують обсяг використання екологічно небезпечних хімічних речовин та їх сполук.